

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Delectatio morosa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

rium, nullus degradari potest absque accusatore, seu per
viam solius inquisitionis. *ibid.* n. 18. & 19.

8. Is, contra quem sententia degradationis, seu depositio-
nis realis lata fuit, non potest auctoritate Episcopi in prius-
num statum restitui; quia depositus realiter caret omni
privilegio clericali sine spe illius recuperandi; modò depo-
situs, seu degradatio non sit injusta; nam quando est injusta,
restitutio degradati fieri debet à Papa, vel ab Episcopo, &
degradatus recipere debet ea quæ perceperat, cum ordina-
retur: videtur quæ attenda consuetudine posse Episcopus de-
positum restituere, dum restitutionem alicujus clerici de-
positi facit in casibus à jure expressis. *ibid.*

A D D I T I O.

Quæres: Quibus de causis degradetur quis, ita ut tradi-
tur curiæ seculari. Resp. Tribus fermè, 1. ob hæresin perti-
nacem. 2. ob adulteratas litteras Apostolicas 3. ob calum-
niam, vel contumeliam proprio Episcopo illatam, si post
admonitionem, id est, punitionem accesserit contumacia,
& incorrigibilitas, *cap. cum non ab homine. in 6. & 11. q. 1. c. si
quis sacerdotum Syl. in v. degradatio* dicit, hanc degradatio-
nem habere locum in homicidio iterato, parricidio, & homi-
cidio sacerdotis proditoriè facti, cum spoliatione bono-
rum, & in aliis gravissimis delictis.

Delectatio morosa.

1. Delectatio morosa dicitur à mora rationis, quando ho-
mo posita advertentia, adhuc in delectatione perseverat, &
tunc dicitur morosam delectationem capere, *tom. 1. de iis,
quæ pertinent ad usum matrim. quæst. 4. punct. 8. n. 1.*

2. Delectatio morosa de sola cogitatione rei illicitæ non
est ex se peccatum, si motivum non sit malum: nam dele-
ctatio de re turpi & mala, est mala, juxta motivum ipsius
delectationis, seu juxta rationem formalem, ratione cujus
delectatio fertur in objectum. Unde peccat mortaliter qui
delectatur de malo proximi, ut est malum ipsius; nam hoc
mortuum est malum. Item delectatio de aliquo actu carna-
li, ut de fornicatione, tactibus, vel osculis, est peccatum mor-
tale, si ex affectu carnali capiatur ab eo, qui non est conjuga-
tus:

tus: secus dicendum de eo qui ob bonum finem delectatur de homicidio aliàs secuto, licet injusto. *ibid. n. 4. & seq.*

3. Qui se laudat, vel jactat de peccato aliquo veniali, peccat venialiter, habet etiam motivum veniale. *ibid. n. 10.*

4. Conjuges qui in absentia alterius conjugis delectantur de actu conjugii præterito, vel etiam futuro, ac si actus esset præsens, non peccant mortaliter; nisi se provocent ad libidinem *ibid. num. 12.*

5. Vidua vel sponsa, quæ de actu conjugii delectatur, non peccat mortaliter, quando delectatur de actu conjugii, non apprehenso sub ratione delectabili, seu ex affectu venereo. *ibid. num. 14.*

6. Quælibet distillatio seminis voluntaria cum carnis commotione, est peccatum mortale: neque potest dari parvitas copulæ excusans à mortali. *ibid. num. 17.*

7. Delectatio morosa est ejusdem speciei, cujus est motivum, seu ratio formalis, ob quam sumitur delectatio; excepta tamen delectatione venerea, quæ est ejusdem speciei cum opere externo, id est, habet eandem speciei malitiam; quam habet opus externum: non desunt tamen DD. qui contrarium asserant. *ibid. n. 19 & 20.*

8. Nullum est peccatum habere actum desiderii & velleitatis de re aliqua illicita ex motivo honesto, vel sub conditione, qua per impossibile, vel possibile posita, actus ille non esset peccatum. Quare excusantur ii qui habent propositum & desiderium sumendi vindictam de inimico sub conditione, *si liceret; vel, nisi esset peccatum; vel dicunt die jejunii, comederem carnes si liceret.* Similiter excusatur Sacerdos qui habet desiderium ducendi uxorem, si non esset adstrictus voto castitatis, modo cum desiderio non habeat adjunctam delectationem sensualem: non excusaretur tamen à peccato, qui diceret, *si Titius moreretur, ego magno perfunderer gaudio; aut, nisi essem religiosus vel presbyter, vellè committere fornicationem, aut, ego occiderem, vel adulterarer, &c. nisi esset infernus vel supplicium; aut, nisi esset timor Dei, non jejunarem,* est enim timor servilis; aut si cum affectu vindictæ sumendæ dicat, *si Titius hoc mihi fecisset in adolescentia, vel ante præsentem statum, illum occidissim.* *ibid. 21. & seq.*

Denuntiatio, Denuntiator.

Vide v. Accusator, Hæresis.

1. Tene-